

DELOVNI OSNUTEK

Skupščina občine Ljubljana-Šiška je na podlagi 185. člena ustave SRS na seji zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbor

ra, dne po poprejšnji javni razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva sprejela

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE STATUTA OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA

kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

cih in v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave za splošni ljudski odpor ter organizirajo družbeno samozaščito in s tem zagotavljajo osnovne pogoje varovanja svobode, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije in za razvoj samoupravne socialistične družbe.

I. TEMELJNA NAČELA

I.

Samoupravni položaj delavcev, drugih delovnih ljudi in občanov občine Ljubljana-Šiška, ki temelji na ustavno opredeljenem družbeno-ekonomskem in političnem sistemu, je njihova neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom krati svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja ustava SR Slovenije in ta statut.

Te svoboščine, pravice in dolžnosti uresničujejo in varujejo delovni ljudje in občani neposredno, v socialistični zvezi delovnega ljudstva, v zvezi sindikatov, v zvezi socialistične mladine in v zvezi združenj borcev NOV, katerih idejna, vodilna in politična sila je zveza komunistov. V teh oblikah se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

II.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije ter s tem ustvarjajo idejnopolitične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani neposredno in v samoupravnih organih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in drugih organizacijah ter državnih organih, so dolžni s svojo dejavnostjo, ki je usmerjena v razširitev pogojev za nadaljnji razvoj socialistične samoupravne družbe, za premagovanje njenih nasprotij ter za družbeni napredek:

— širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov s tem, da razvijajo proizvodna sredstva, večajo proizvodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

— ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;

— širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja, zlasti na področjih, kjer prevladujejo funkcije politične oblasti, ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični moralni in na svobodni dejavnosti človeka;

— prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, h krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;

— razvijati vsestransko sodelovanje in zблиževanje z vsemi narodi, v skladu z naprednimi težnjami človeštva.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Šiška neposredno in v samoupravnih organih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih organiza-

III.

O uresničevanju svojih skupnih interesov v občini odločajo delovni ljudje, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Temeljna organizacija združenega dela je osnovna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno-ekonomskega položaja.

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je zajamčeno, da pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev ter si ustvarja osebni dohodek.

Delegatski sistem zagotavlja delavcem v združenem delu, da tudi izven temeljne organizacije združenega dela v okviru družbenopolitičnih skupnosti odločajo o presežni vrednosti, o svojem položaju v družbi in o zadovoljevanju splošnih, družbenih, osebnih in skupnih potreb.

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter zagotavljajo pogoje za njihovo zadovoljevanje.

IV.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po storitvah na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, znanosti in umetnosti, telesne kulture, zdravstva, varstva družine ter socialnega skrbstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovanjskega gospodarstva, ustanavljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katere so ustanovljene.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njimi na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti, mora biti delavcem in drugim delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih, in delavcem v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve, pravica, da jim gre enak družbeno-ekonomski položaj kot delavcem v drugih organizacijah združenega dela.

V.

Delovni ljudje in občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče pri organiziranju skupščinskega sistema v občini je v statutu opredeljeno kot usmeritev, da bodo v skupščini zastopani vsi avtentični interesi delovnih ljudi in občanov.

VI.

Zveza komunistov v občini je sestavni del Zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije ter s svojim idejno-političnim in usmerjevalnim delom v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov ter razvijanja socialistične samoupravne družbene zavesti.

V socialistični zvezi delovnega ljudstva uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani, Zveza komunistov kot vodilna idejno-politična sila, Zveza sindikatov, Zveza združenj borcev NOV, ZSMS, druge družbene organizacije in vse organizirane socialistične sile, politično in akcijsko enotnost socialističnih sil, usmerjajo družbeni razvoj na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V ta namen zlasti:

— obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujejo mnenja, zavzemaajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagajo možne rešitve,

— določajo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij,

— obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov,

— spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja ter nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij ter izražajo svoja mnenja in ocene,

— ustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju.

Socialistična zveza delovnega ljudstva je skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami in socialističnimi silami ter proizvodno in teritorialno organiziranimi delavci, delovnimi ljudmi in občani temelj in kohezivni dejavnik za izgradnjo družbenopolitičnih odnosov in enakopravni sestavni del delegatskega skupščinskega sistema v občini.

Občina je dolžna zagotavljati materialne in druge pogoje za uresničevanje z ustavo in statutom določenih funkcij organizacije socialistične zveze delovnega ljudstva v občini.

Delavci, prostovoljno organizirani v sindikatu, se zavzemajo za tak družbeno-ekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustrežata interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delavcev, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s

splošnimi interesi, za usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacij, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

VII.

Občina Ljubljana-Siška sodeluje z drugimi občinami.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Siška se z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju Ljubljane združujejo v mesto Ljubljana kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri zaradi skupno ugotovljenih potreb po zagotavljanju enakega družbeno-ekonomskega položaja vseh delovnih ljudi in občanov Ljubljane usklajujejo in uresničujejo določene skupno dogovorjene potrebe in interese ter zagotavljajo usklajen razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti.

Zaradi izmenjave mnenj in izkušenj pri razvijanju medsebojnih samoupravnih socialističnih družbenih odnosov ter zaradi pospeševanja usklajenega gospodarskega in družbenega razvoja se občina Ljubljana-Siška povezuje z drugimi občinami v regiji in v širšem prostoru in z njimi skupno zagotavlja najugodnejše pogoje za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov.

Občina Ljubljana-Siška sodeluje z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, pospešuje vse oblike medsebojnega sodelovanja ter s tem prispeva k utrjevanju bratstva narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji.

VIII.

Ta temeljna načela so sestavni del statuta občine Ljubljana-Siška in so podlaga za tolmačenje njegovih določb.

Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi splošni akti, ki določajo politiko samoupravnega razvoja v občini.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Ljubljana-Siška je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, v delegacijah in po delegatih in občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Občina Ljubljana-Siška je pravna oseba. Občino kot pravno osebo zastopa izvršni svet, v kolikor ni glede posameznih vprašanj zastopanja z zakonom ali tem statutom drugače določeno.

V premoženjsko-pravnih zadevah zastopa občino javni pravobranilec.

Sedež občine je v Ljubljani, Trg prekomorskih brigad 1.

3. člen

Območje občine Ljubljana-Siška določa zakon. Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitev z drugo občino.

4. člen

V občini Ljubljana-Siška uresničujejo svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na območju občine.

5. člen

Občina Ljubljana-Siška lahko zaslužnim posameznikom, organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja in nagrade.

Vrste priznanj in nagrad ureja poseben odlok.

6. člen

Praznik občine Ljubljana-Siška je 22. junij, dan ko je bilo 1941. ustanovljeno glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet.

III. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

7. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese razen tistih, ki jih mestu Ljubljana, kot posebni družbenopolitični skupnosti v skladu z ustavo poverijo po skupnem dogovoru občine na območju mesta oziroma tistih, ki jih uresničujejo tudi v širših družbenopolitičnih skupnostih.

V občini delavci, delovni ljudje in občani zlasti:

— ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj, določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno kulturne in druge skupne potrebe, urejajo medsebojne odnose, zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov, organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, za varstvo človekovega okolja; za urejanje in smotno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov; za zdravstveno varstvo ter socialno varstvo delovnih ljudi;

— skrbijo za varstvo borcev narodnoosvobodilne vojne in drugih borcev ter žrtev fašističnega nasilja;

— načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj, posebno skrb posvečajo stanovanj-

skim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturnih in prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter spomenikov ljudske revolucije;

— oblikujejo kadrovsko politiko in zagotavljajo njeno uresničevanje, usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

8. člen

Pravice in dolžnosti, ki jih po ustavi in zakonu izvršujejo v občini, izvršujejo delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Siška v občini Ljubljana-Siška in v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Siška v mestu Ljubljana uresničujejo tiste interese ter izvršujejo tiste pravice in dolžnosti, ki jih mestu Ljubljana poverijo po skupnem dogovoru občine na območju mesta.

Statut mesta Ljubljana določa, katere skupne interese uresničujejo ter katere pravice in dolžnosti izvršujejo delavci, delovni ljudje in občani v mestu Ljubljana.

9. člen

Občina Ljubljana-Siška se v skladu z zakonom združuje z drugimi občinami na območju Ljubljane v mestno skupnost Ljubljana kot posebno družbenopolitično skupnost.

1. Družbeno planiranje

10. člen

Delavci, delovni ljudje in občani občine, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih z družbenim planiranjem zagotavljajo:

— skupno razvojno družbeno-ekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občine in njegovo usklajevanje z razvojem mesta Ljubljane, ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnosti ter pospešuje in usklajuje razvoj posameznih dejavnosti;

— ekonomsko in družbeno kontrolo nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati na vseh stopnjah in vseh oblikah združenega dela;

— usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbe ter materialnih proporcev v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega delovanja trga in razvojnih neenakomernosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;

— najugodnejše pogoje za razvoj proizvodjalnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih pogojev ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

11. člen

Dohodek je temeljna kategorija planiranja, ekonomskih analiz in ocen uresničevanja planov.

Planiranje dohodka obsega planiranje pogojev in osnov za doseganje in rast dohodka in njegovo razporejanje na osebno, skupno in splošno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve v okviru samoupravno dogovorjenih medsebojnih pravic in obveznosti.

V dohodku, ki ga dosegajo temeljne organizacije združenega dela v materialni proizvodnji, so izraženi

rezultati celotnega družbenega dela, zato se z delitvijo tako doseženega dohodka zagotavlja materialna osnova za delo delovnih ljudi v drugih gospodarskih in družbenih dejavnostih.

12. člen

Zaradi uresničevanja interesov in ciljev iz 10. člena tega statuta, imajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini pravico in dolžnost planirati svoj razvoj.

Zaradi uresničevanja politike ekonomskega in družbenega razvoja omogočanja stalnega soočanja izbranih ciljev z dejanskimi možnostmi in pogoji, zagotavljanja usklajevanja celotne družbene reprodukcije in usklajevanja razvoja med posameznimi nosilci družbenega planiranja, planirajo vsi nosilci družbenega planiranja svoj razvoj po načelih sočasnega in kontinuiranega planiranja.

13. člen

Vsebinska družbenega planiranja v občini so usklajeni skupni interesi in cilji gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci, organiziranimi v združenem delu, ter delavci, delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

14. člen

Družbeni plan občine, KS, plani samoupravnih interesnih skupnosti in plani drugih dejavnosti, ki s svobodno menjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

15. člen

Srednjeročni družbeni plan občine je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine.

Srednjeročni družbeni plan občine se sprejema za obdobje petih let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan.

Dolgoročni družbeni plan se praviloma sprejema za obdobje, daljše od petih let.

Odločitev o izdelavi dolgoročnega družbenega plana sprejme občinska skupščina.

16. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat na leto analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopati v prihodnjem letnem obdobju.

17. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije oziroma skupnosti. Plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

18. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljane samoupravne sporazume in dogovore o temeljih plana.

Strokovne službe organizacij združenega dela in samoupravnih skupnosti ter upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

19. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in sprejema svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Temeljna organizacija združenega dela pripravlja tudi elemente za dogovore o osnovah planov občine.

20. člen

Samoupravne sporazume o temeljih planov, delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti sklepajo v temeljni organizaciji združenega dela njen delavski svet, v drugi samoupravni organizaciji in skupnosti pa njen organ upravljanja.

21. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, informacijske dejavnosti ter drugih družbenih dejavnosti ter temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, za katere je v zakonu ali odloku občinske skupščine oziroma skupščine mesta Ljubljane določeno, da opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo plan pod pogoji in na način, s katerim se zagotavlja uresničevanje posebnega družbenega interesa.

22. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti sklepajo samoupravne organizacije in skupnosti, ki so ustanovile samoupravno interesno skupnost, in vse organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, ki združujejo delo in sredstva, da bi prek samoupravne interesne skupnosti uresničevale skupne potrebe in interese delavcev, delovnih ljudi in občanov, tako kot je določeno v statutu te skupnosti.

23. člen

Pri sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti in ob sprejemanju plana sodelujejo tudi pristojni organi občine, če je samoupravna interesna skupnost ustanovljena za opravljanje dejavnosti, oziroma zadev, za katere je z zakonom ali na zakonu temelječim odlokom občinske skupščine oziroma skupščine mesta Ljubljane določeno, da so posebnega družbenega pomena.

24. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana krajevnih skupnosti sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese svojih delavcev oziroma svojih članov samoupravne interesne skupnosti, katerih člani uresničujejo svoj interes na območju krajevne skupnosti, ter delovni ljudje in občani na način, ki ga določa statut krajevne skupnosti.

25. člen

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravijo vsa dejanja, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oz. predloga družbenega plana.

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

26. člen

Dogovarjanje o osnovah družbenega plana občine izvajajo organi samoupravnih organizacij oziroma skupnosti in organi občine. O poteku dogovarjanja o

osnovah družbenega plana in o drugih vprašanih v zvezi s pripravo družbenega plana obvešča skupščine izvršni svet.

27. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom po predhodni javni obravnavi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, izvršni svet občinske skupščine v imenu občine Ljubljana-Siška ter pristojni organi organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

28. člen

Z družbenim planom občine se usklajujejo materialni in drugi odnosi pri uresničevanju ekonomskih, prostorskih, socialnih, kulturnih, stanovanjskih in drugih potreb delavcev in vseh delovnih ljudi, o katerih le-ti odločajo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, v občini ter v samoupravnih interesnih skupnostih v občini, ter usmerjata in usklajujeta gospodarski in družbeni razvoj v občini.

Družbeni plan občine Ljubljana-Siška vsebuje zlasti:

- temelje razvojne politike občine,
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev ekonomskega razvoja ter temeljne usmeritve za razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti,
- temeljna razmerja v delitvi dohodka na splošno, skupno in osebno porabo,
- možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev gospodarskega in socialnega razvoja kot celote, za zaposlovanje ter za nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delavcev, delovnih ljudi in občanov,
- možnosti in ukrepe za razvoj izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva in drugih oblik socialne zaščite delavcev, delovnih ljudi in občanov,
- možnosti in ukrepe za razvoj komunalnih dejavnosti, stanovanjske izgradnje, prostorskega urejanja ter gospodarnega izkoriščanja zemljišč in dobrin v splošni rabi,
- možnosti in ukrepe za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja,
- možnosti in ukrepe za razvijanje obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozaščite v občini,
- možnosti in ukrepe za razvijanje drugih dejavnosti, pomembnih za življenje in delo delovnih ljudi in občanov.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o osnovah srednjeročnih planov SR Slovenije in mesta Ljubljane ter z dogovori, sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki za občino ter za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih, v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela občinska skupščina.

29. člen

Osnetek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo občinski skupščini.

Ob predložitvi družbenega plana občine mora izvršni svet obvestiti občinsko skupščino o vprašanih, ki so bistvenega pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo mogoče doseči dogovora s posameznimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

30. člen

Na podlagi dogovorov o osnovah družbenega plana občine in na podlagi usklajenih stališč iz javne obravnave o osnutku družbenega plana občine med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, določi izvršni svet predlog družbenega plana občine in ga predloži občinski skupščini v sprejem.

Če do roka, ki je bil določen za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor o vprašanih iz 29. člena tega statuta, predlaga izvršni svet občinski skupščini, da sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen za ustavo in zakonom.

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti samoupravnih sporazumov in dogovora o osnovah plana občine in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri pridobivanju dohodka, občinska skupščina sprejme ukrepe na predlog izvršnega sveta proti taki organizaciji združenega dela v skladu z določili zakona.

31. člen

Izvršni svet mora spremljati uresničevanje sprejetega družbenega plana in skupščini v roku, ki ga sama določi, najmanj po enkrat letno predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje planov v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje predlaga izvršni svet občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Če izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve družbenega plana.

Družbeni plan občine se spremeni in dopolni po postopku, ki je z zakonom in tem statutom določen za sprejemanje družbenega plana občine.

32. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

2. Gospodarske in druge družbene dejavnosti

33. člen

Občina spremlja, usmerja in usklajuje razvoj gospodarskih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, jih spodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela ter ekonomičnosti poslovanja.

Občina sodeluje pri zagotavljanju pogojev za razvoj gospodarskih dejavnosti v skladu s politiko razvoja teh dejavnosti, določeno v družbenih planih.

34. člen

Občina vzpodbuja vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelovanja pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajevanja proizvodnje in drugih dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela, vzpostavljanja razmerij med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti, vzpodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih si delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

35. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini organizirajo sodelovanje organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev na drobno s potrošniki, organiziranimi v krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

36. člen

Delavci, delovni ljudje in občani vzpodbujajo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja malega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za normalno življenje in delo.

37. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno ter po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so nadomestljiv pogoj za njihovo življenje in delo.

38. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, se lahko določi, da so posebnega družbenega pomena določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki opravljajo družbene dejavnosti, in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa in v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

Če zahteva posebej družbeni interes, se lahko z zakonom in odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, uredi način uresničevanja tega interesa tudi v poslovanju organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, kadar je to poslovanje nenadomestljiv pogoj za življenje in delo občanov ali za delo drugih organizacij na določenem območju.

Posebni družbeni interes in način njegovega uresničevanja uveljavljajo delovni ljudje s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih ali s predpisi oziroma ukrepi občinske skupščine.

39. člen

Na področjih in dejavnostih komunale, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, katerih trajno opravljanje je nujno, da bi se zadovoljevale potrebe določenih uporabnikov in nujen pogoj za njihovo delo in v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edini razlog za usklajevanje dela in potreb oz. vrednotenje rezultatov dela, se lahko organizacije združenega dela ter uporabniki njihovih proizvodov in storitev združujejo v samoupravne interesne skupnosti.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen in sodelujejo pri določanju politike cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

40. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

Delavci, delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določijo katere osebne in skupne potrebe in interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti v občinski ter katere v širši samo-

upravni interesni skupnosti oziroma zvezi teh skupnosti.

41. člen

Občina skupaj z mestom Ljubljana načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve, sprejema urbanistično dokumentacijo, zagotavlja smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri gradnji stanovanj.

Občinska skupščina lahko z odlokom na podlagi zakona predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

Občina posveča posebno skrb stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči.

42. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter drugih družbenih dejavnosti delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter v drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti po načelu vzajemnosti in solidarnosti ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakovredno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, obseg pravic in način njihovega uresničevanja, združujejo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinski in katere v širši samoupravnih interesnih skupnostih oziroma zvezah in skupnostih teh skupnosti.

43. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za uresničevanje enotnega vzgojnoizobraževalnega sistema in v ta namen oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja in skrbijo za stalno rast izobrazbene ravni delavcev in delovnih ljudi ter za izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

44. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo za razvoj raziskovalne dejavnosti in v ta namen določajo raziskovalno politiko, usmerjajo razvoj posameznih raziskovalnih panog in raziskav, zlasti za prakso, skrbijo za vzgojo raziskovalnih kadrov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo skupne interese, kolikor se ne uresničujejo v mestu ali širši družbenopolitični skupnosti.

45. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organiziranje in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti (ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednosti) ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture.

46. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega var-

stva, z delovnimi ljudmi in občani občin v okviru regije določajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politike razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih higienskih razmer.

47. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za socialno varstvo delavcev, delovnih ljudi in občanov, za organizirano pomoč delavcem, delovnim ljudem in občanom, ki so potrebni posebne družbene skrbi in varstva, ter za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, zagotavljajo materialno osnovo službam in dejavnostim, ki zadovoljujejo socialne potrebe delavcev, delovnih ljudi in občanov, posebno na področju zaposlovanja in reševanja stanovanjskih potreb, ter ustvarjajo možnosti, da se usposobijo za delo in samostojno življenje osebe, ki so pod posebnim družbenim varstvom.

Posebno skrb posvečajo varstvu otrok, mater in družine, vojaških, delovnih in drugih invalidov ter varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase ali za svoje pravice in koristi, ali nimajo nikakršnih virov dohodkov.

48. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delavci, delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

49. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesnokulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojno-varstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela ter ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, združujejo sredstva za delo teh organizacij in za gradnjo in vzdrževanje telesnovzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

50. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delavcem, delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju socialnega skrbstva.

3. Varstvo borcev NOV

51. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

S predpisi občinske skupščine se zagotavljajo sredstva za družbeno pomoč borcem NOV, borcem za severno mejo 1918—1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918 in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za dostojno preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim, borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakršnegakoli drugega naslova, mu dajejo družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo,

skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje nezaposlenih borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za pridobitno delo. V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo reševanje stanovanjskih vprašanj borcev in invalidov NOV.

4. Urejanje prostora in varstvo človekovega okolja

52. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z dogovorjeno politiko in programi na območju mesta Ljubljane določajo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe mestnih zemljišč in jo uresničujejo z urbanističnimi programi, urbanističnimi načrti in zazidalnimi načrti. Posebno pozornost posvečajo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine.

Delavci, delovni ljudje in občani upravljajo in razpolagajo s stavbnim zemljiščem v družbeni lastnini v samoupravni interesni skupnosti za gospodarjenje s stavbnim zemljiščem.

53. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, občinska skupščina, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za smotno izkoriščanje dobrin splošnega pomena ter za ohranitev in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotavljajo osnovne pogoje za življenje in delo, kakor tudi da preprečujejo zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

54. člen

Občinska skupščina in njeni organi skrbe za ohranitev in izboljševanje človekovega okolja in pri tem spremljajo in ohranjajo stanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot, ter skrbijo za učinkovito ukrepanje na tem področju. Posebno skrb posvečajo varstvu zraka, ohranitvi obstoječih parkovnih površin in zelenic ter površin, namenjenih za rekreacijo.

Območja, v katerem so zdravstvene, vzgojnoizobraževalne, vzgojne in socialnovarstvene organizacije občinska skupščina lahko določi kot posebno zavarovana pred hrupom in onesnaževanjem, za kar sprejme ustrezne ukrepe.

55. člen

Občinska skupščina in skupščina mesta Ljubljane z družbenimi plani in urbanističnimi dokumenti zagotavljata smotno izrabo prostora in drugih dobrin v splošni rabi ter pri tem posebno skrb posvečata ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

56. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljševanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

5. Ljudska obramba in družbena samozaščita

57. člen

Občina v skladu z ustavo in zakonom ter temeljni sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljaj

nimi okrepi socialistične republike Slovenije in mesta Ljubljane ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

58. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z zakonom oblikujejo in uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite kot svojo pravico in dolžnost, v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, vojaških enotah in zavodih, civilni zaščiti, narodni zaščiti, po delegacijah in delegatih pa v zborih občinske skupščine.

59. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, razen pravic in dolžnosti, ki jih izvršuje mesto Ljubljana in njegovi organi, izvršujejo v mejah svoje pristojnosti, določene z zakonom:

- občinska skupščina,
- svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,
- izvršni svet,
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi,
- občinski štab za teritorialno obrambo,
- občinski štab za civilno zaščito,
- med vojno pa tudi predsedstvo občinske skupščine.

60. člen

Občinska skupščina obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev v občini. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji, republiki in mestu Ljubljani sprejema odloke in druge akte s tega področja ter usmerja obrambne priprave na območju občine, sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter sprejema odloke in druge akte s tega področja.

61. člen

Pri uresničevanju nalog na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite sodeluje občinska skupščina s skupščinami drugih občin in skupščino mesta Ljubljane, s katerimi usklajuje svoje delo na teh področjih in po potrebi, po dogovoru ustanavlja skupne službe v okviru ljubljanske regije.

62. člen

Med vojno odloča o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine, če se ta ne more sestati, predsedstvo občinske skupščine, katerega sestavo in pristojnosti določa zakon.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini takoj, ko se ta lahko sestane.

63. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delavcev, delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah; skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti tekoče pri svoji redni dejavnosti v miru pripravljajo na splošni ljudski odpor in ukrepanje, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito prav tako skrbi za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih ima v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev občinske skupščine.

Sestavo, naloge in način dela sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito določi v skladu z zakonom občinska skupščina z odlokom.

64. člen

Pravice in dolžnosti izvršnega sveta, upravnega organa za ljudsko obrambo in drugih upravnih organov na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev določi v skladu z zakonom in tem statutom občinska skupščina s svojimi predpisi.

65. člen

Za izvajanje oboroženega in drugih oblik odpora proti sovražniku se organizirajo po enotnih načelih in v skladu z obrambnim načrtom občine, v krajevnih skupnostih in temeljnih ter drugih organizacijah združenega dela enote teritorialne obrambe, ki zagotavljajo nenehen nadzor nad območjem in zaščito objektov s stalno množično borbena aktivnostjo.

Enote teritorialne obrambe v občini vodi občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo imenuje občinska skupščina. Komandanta teritorialne obrambe občine imenuje in razrešuje komandant teritorialne obrambe Slovenije na predlog sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito po poprejšnjem mnenju pokrajinskega odbora.

Občinski štab za teritorialno obrambo opravlja naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi ter naloge, ki mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oz. svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

66. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljanje delavcev, delovnih ljudi in občanov za samozaščito, za vodenje in usposabljanje enot civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob bojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se ustanovijo v občini, krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih organizacijah in skupnostih, štabi za civilno zaščito.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet po poprejšnjem soglasju sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Občinski štab za civilno zaščito izvršuje svoje naloge v skladu s pristojnostmi, določenimi z zakonom in je za svoje delo odgovoren svetu občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito, izvršnemu svetu ter mestnemu štabu za civilno zaščito za akcije, ki so skupnega pomena za mesto.

67. člen

V krajevnih skupnostih delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvi uresničujejo politiko ljudske obrambe in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposabljaajo za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za preskrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za izvrševanje drugih nalog tako kot so določene z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevne skupnosti oziroma občine.

Delavci, delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih in statutu in načrtu samozaščitnih varnostnih ukrepov določajo oblike in način uresničevanja družbene samozaščite, pravic, dolžnosti in odgovornosti delavcev, delovnih ljudi in občanov, sveta krajevne

skupnostmi in pristojnega organa za družbeno samozaščito.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni vodi splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti svet krajevske skupnosti, ki odloča tudi o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevske skupnosti v skladu z zakonom. Če se svet krajevske skupnosti ne more sestati, sprejema neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora te ukrepe dati v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane. Organizaciji in naloge sveta krajevske skupnosti, odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter drugih organov in organizacij v krajevni skupnosti na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite se določijo v skladu z zakonom s statutom krajevske skupnosti.

68. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije ter skupnosti določajo načrt izvajanja obrambnih priprav v skladu s svojim razvojnim načrtom oziroma programi dela ter v skladu s svojimi nalogami za delovanje ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni.

Organizacije in skupnosti iz prejšnjega odstavka morajo usklajevati svoje obrambne načrte in programe za delo v vojni z obrambnim načrtom občine in so pri njegovem izvajanju dolžne sodelovati pri preskrbi oboroženih sil in prebivalstva ter pri zagotavljanju surovin, reprodukcijskega materiala, energije, rezervnih delov in drugih materialov.

Organizacije in skupnosti, navedene v prvem odstavku, se vključujejo v obrambne priprave krajevske skupnosti, v katerih imajo svoj sedež, sodelujejo z njo in dajejo strokovno pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite.

69. člen

Za neposredno izvrševanje nalog s področja ljudske obrambe, in za izvajanje nalog s področja družbene samozaščite, ki so določene v statutih, pravilnikih in varnostnem načrtu, skrbi odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga ustanovi delavski svet ali drug ustrezen organ upravljanja.

70. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

V neposredni vojni nevarnosti in v vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru izvajanja splošnega ljudskega odpora.

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani v enotah narodne zaščite v skladu s samozaščitnim varnostnim načrtom.

71. člen

V krajevni skupnosti se ustanovi štab za teritorialno obrambo, če je to potrebno glede na naloge teritorialne obrambe v občini in krajevni skupnosti, ki po obsegu in naravi presegajo možnosti enot narodne zaščite. Ustanovi ga svet krajevske skupnosti po prejšnjem soglasju sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

Komandanta teritorialne obrambe krajevske skupnosti imenuje in razrešuje komandant teritorialne obrambe občine na predlog sveta krajevske skupnosti ter s soglasjem sveta občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

72. člen

Enote narodne zaščite ustanovi v temeljni organizaciji združenega dela delavski svet, v krajevni skupnosti svet krajevske skupnosti.

Enote narodne zaščite delujejo po posebnem načrtu, ki ga v skladu z varnostnim načrtom oziroma

načrtoma samozaščitnih varnostnih ukrepov sprejme odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

Enote narodne zaščite vodi načelnik, ki ga imenuje delavski svet temeljne organizacije združenega dela na predlog odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v temeljni organizaciji združenega dela oziroma svet krajevske skupnosti na predlog odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevni skupnosti, v soglasju s svetom za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito občinske skupščine.

73. člen

Delavci, delovni ljudje in občani skrbijo, da se ustvarijo ugodni pogoji za varnost prometa v občini, organizirajo in izvajajo prometno preventivno dejavnost, skrbijo, da promet pravilno poteka in da se preprečijo prometne nezgode in druge nevarnosti.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v občini skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določi v skladu z zakonom izvršni svet občinske skupščine.

74. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami ter pospešujejo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

6. Kadrovska politika in zaposlovanje

75. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v družbenopolitičnih organizacijah in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini.

76. člen

Pri uresničevanju družbenih ciljev in načel kadrovske politike delavci, delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe,

- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,

- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela,

- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov,

- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov za odgovorne delovne naloge,

- skrbijo, da so za zahtevne družbene in proizvodne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetai,

- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

77. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi na odgovorna delovna mesta v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

78. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delavci, delovni ljudje in občani v občini s družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo in usklajujejo družbenoekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo temeljna načela in cilje kadrovske politike tudi z družbenimi plani.

79. člen

Delavci, ki v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih upravljajo družbena sredstva in z njimi razpolagajo, ter delovni ljudje in občani v občini ustvarjajo pogoje za uresničevanje pravice do dela in za vključevanje delovnih ljudi in občanov v združeno delo.

80. člen

Delavci, delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja, delovni ljudje in občani posebno skrb posvečajo zaposlovanju žena, mladine in oseb z zmanjšano delovno sposobnostjo.

81. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov oziroma delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje.

Skupnost za zaposlovanje je samoupravna interesna skupnost delavcev, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravice do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

7. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini

82. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela. V ta namen združujejo delo in sredstva ter v postopku samoupravnega sporazumevanja in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb izločajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja davke, takse in druge davščine, ki se zbiraajo v proračunu občine.

83. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja davke, takse in druge davščine, ki se zbiraajo v proračunu občine.

84. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujejo delovni ljudje v občini, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih obveznosti, temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov z obveznostmi temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini obravnavajo in sprejemajo splošno bilanco splošne in skupne porabe, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe ter to bilanco usklajujejo z bilanco v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

85. člen

V okviru z zakonom določenega sistema občinske skupščine, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin v občini samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo.

Občinska skupščina usklajuje višino davkov, taks in drugih davščin s skupščinami drugih občin.

86. člen

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Šiška združujejo sredstva z delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju mesta Ljubljane za financiranje splošnih družbenih potreb v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Višina sredstev iz prejšnjega odstavka se določijo v skladu z obsegom uresničevanja interesov ter izvrševanja pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov v mestu Ljubljana z družbenim dogovorom, ki ga v imenu občine Ljubljana-Šiška sklene občinska skupščina.

Občinska skupščina delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti v proračunu občine zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje določenih splošnih družbenih potreb.

Z družbenim dogovorom se določi, za katere splošne družbene potrebe in po kakšnih kriterijih se delavcem, delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti zagotavlja sredstva v proračunu občine.

87. člen

Občinska skupščina lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki določi namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delavci, delovni ljudje in občani.

88. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna določi izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

89. člen

Da bi se delavci, delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, ter o bilancah teh potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo delavcem, delovnim ljudem in občanom, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delavcem v temeljni organizaciji in občanom praviloma na voljo najmanj 30 dni.

90. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti svoj program dela in potrebne uteme-

ljitve o vrsti, obsegu, vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

8. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

91. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- občinska skupščina in njeni organi
- temeljno sodišče
- samoupravna sodišča
- temeljno javno tožilstvo
- družbeni pravobranilec samoupravljanja
- javno pravobranilstvo
- organ za kaznovanje prekrškov
- organi milice

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določata ustava in zakoni.

92. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, sprejema smernice, ukrepe in zagotavlja pogoje za čim uspešnejše delo teh organov.

93. člen

Občinska skupščina nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

94. člen

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ,
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- razpusti delavski svet,
- razpusti izvršilni organ,
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev,
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela,
- odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

95. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme občinska skupščina tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, kmetijski ali drugi zadrugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

96. člen

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina z odlokom na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja in izvršnega sveta občinske skupščine.

97. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov, drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile kršene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

98. člen

Temeljno sodišče, kot organ državne oblasti, spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter drugim državnim organom in

samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima v svojem delovnem področju pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

99. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in zakonom kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo temeljna sodišča.

Občani lahko reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, samoupravno poverijo poravnalnemu svetom, razzodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo s splošnim aktom ali s sporazumom strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo in organizacijo sodišča ter postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela arbitraže, razzodišča, poravnalni sveti in kot druga samoupravna sodišča.

100. člen

Sodišče združenega dela spremlja in proučuje družbene odnose — pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije in daje organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim, državnim organom ter skupščinam občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

101. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ občine ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih ustanov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

102. člen

Javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakoni določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in

zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

Temeljno javno tožilstvo v okviru svoje dejavnosti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njihovih funkcij ter daje skupščinam občin, državnim in drugim organom, samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

103. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča, sodišča združenega dela, temeljnega javnega tožilstva in družbenega pravobranilca samoupravljanja zagotavlja za območje občine občinska skupščina.

104. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in organizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam v občini predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren občinski skupščini, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja.

105. člen

Organ za kaznovanje prekrškov ob pogojih ter na način po postopku, ki ga določa zakon izreka kazni in varnostne ukrepe zoper storilce kršitev, ki so z zakonom in drugimi predpisi določene kot kršitve javnega reda.

106. člen

Postaja milice v občini varuje življenje in skrbi za varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varstva z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice naravnih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje milice, predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

Postaja milice sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri pripravi varnostnih načrtov in nudi enotam narodne zaščite ustrezno pomoč.

Komandirja postaje milice imenuje občinska skupščina po predhodnem soglasju republiškega sekretarja za nožranje zadeve.

9. Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti

107. člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela opravlja pristojen organ občine, v kateri ima sedež organizacija združenega dela, če ni v za-

konu določeno, da ga opravlja organ kakšne druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združenega dela z ustavo in zakonom, kakor drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

108. člen

Občinska skupščina ima pravico in dolžnost z odločbo deloma ali v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

Občinska skupščina z odločbo v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

109. člen

Če občinska skupščina zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo oziroma, da je v nasprotju z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka tega člena za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, pred sodiščem združenega dela postopek za oceno skladnosti.

110. člen

Če občinska skupščina v roku iz prejšnjega člena tega statuta ne začne postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem oziroma postopka za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev, in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati.

111. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so ji potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

112. člen

Določbe členov 107 in 111 tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

IV. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVNIH PRAVIC V OBČINI

1. Oblike družbenega samoupravljanja v združenem delu, SIS in krajevnih skupnostih

113. člen

Delavci, delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih z referendummi in drugimi oblikami osebne izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih ter v drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja ter organizacijah in skupnostih, s sa-

moupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po delegacijah in delegatih v občinski skupščini in njenih organih.

114. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in v druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki določajo katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

115. člen

Občinska skupščina, izvršni svet in drugi organi občine morajo delavce v združenem delu ter delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih obveščati o vprašanjih, ki so pomembna za uresničevanje samoupravnih pravic, obveznosti in odgovornosti ter o drugih vprašanjih, pomembnih za delo in odločanje v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, krajevnih skupnostih in v občini.

116. člen

Delavci, samoupravno organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, organizacijah združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev upravljajo družbene zadeve, usklajujejo skupne interese ter na način, določen z zakoni, v samoupravnih sporazumih in statutih odločajo:

- na zborih delovnih ljudi, z referendumom in drugimi oblikami osebne izjave,
- po delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev,
- po delegatih v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane in v skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena,
- po delegatih, ki jih delegirajo v samoupravne organe krajevnih skupnosti,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- po delegatih v organih poslovnih skupnosti in drugih oblikah združevanja dela in sredstev,
- z nadzorstvom nad izvrševanjem sklepov in nadzorstvom nad delom organov in služb ter organizacij,
- prek socialistične zveze delovnih ljudi, sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij,
- v drugih oblikah na način določen z ustavo, s tem statutom in statutom mesta Ljubljana.

117. člen

Delavci, delovni ljudje in občani samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločajo o vprašanjih skupnega pomena ter uresničujejo samoupravne pravice:

- v skupščini interesne skupnosti in v drugih oblikah, ki jih določa statut in samoupravni sporazum samoupravne interesne skupnosti,
- odločajo o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut,
- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- prek drugih oblik v skladu z ustavo, s tem statutom in statutom mesta Ljubljana.

118. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo in upravljajo družbene zadeve in usklajujejo skupne interese:

- na zborih delovnih ljudi in občanov, z referendumom in v javnih razpravah,
- v organih upravljanja krajevne skupnosti in na drug način, določen s statutom krajevne skupnosti,
- po delegatih v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane, skupščinah širših družbenopolitičnih

skupnosti, v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in v samoupravnih organih organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena,

- s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem,
- v skupnostih potrošnikov oziroma uporabnikov določenih dobrin in storitev,
- na zborih stanovalcev in v hišnih svetih,
- v krajevnih organizacijah SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacijah in društvi,
- v drugih oblikah, na način določen z ustavo, s tem statutom, statutom mesta Ljubljane.

2. Krajevna skupnost

119. člen

Krajevna skupnost je temeljna samoupravna skupnost, v kateri se na samoupraven način organizirajo delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo na določenem območju. S samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine se povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in nalog delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, ter delovnih ljudi, združenih v družbenopolitičnih organizacijah in društvi.

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti v sodelovanju z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi neposredno zadovoljujejo svoje določene osebne in skupne potrebe, odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov, sodelujejo pri odločanju o vprašanjih skupnega pomena v občini, mestu Ljubljani in širših družbenopolitičnih skupnostih.

120. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih in samoupravnih organih, v krajevnih in terenskih organizacijah socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvi, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjskih skupnostih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega interesa, po delegacijah in delegatih v samoupravnih interesnih skupnostih, po delegacijah in delegatih v občinski skupščini ter po delegatih v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov delovni ljudje in občani poverjajo organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

121. člen

Delovni ljudje in občani posameznega naselja, dela mesta, več naselij ali sosesk imajo pravico in dolžnost, da se za uresničevanje določenih skupnih interesov in potreb ter opravljanja nalog samoupravno organizirajo v krajevno skupnost.

Krajevno skupnost ustanovijo, združijo z drugo krajevno skupnostjo, razdružijo z več krajevnimi skupnostmi ali del priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave sprejetih stališč in razgovora v organizaciji SZDL.

122. člen

Pobudo za ustanovitev, združitvev, izdvojitvev dela krajevne skupnosti ali priključitev dela k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- terenske in krajevne organizacije SZDL,
- zbori delovnih ljudi in občanov,
- zbori posamezne organizacije združenega dela z območja krajevne skupnosti,
- zbori delegatov krajevnih skupnosti,

- svet krajevnih skupnosti,
- zbor stanovalcev, ki povezuje najmanj 50 stanovanjskih enot.

Dana pobuda se nato posreduje občinski konferenci SZDL, ki o njej zavzame svoje stališče in ga posreduje prizadetim krajevnim konferencam SZDL.

123. člen

O ustanovitvi, razdružitvi, združitvi, izdvojitvi in pripojitvi krajevnih skupnosti ali njenega dela odločajo delovni ljudje in občani z osebnim izjavljanjem na zborih v prizadetih krajevnih skupnostih.

Zbor pripravi in izvede krajevna konferenca SZDL v sodelovanju z ostalimi družbenopolitičnimi in samoupravnimi organi v krajevni skupnosti.

Če se na zborih odloča o ustanovitvi nove krajevnih skupnosti se s sklepom določi območje, način in rok za konstituiranje organov samoupravljanja in opredeli druga vprašanja, ki so pomembna za pričetek delovanja novoustanovljene krajevnih skupnosti.

124. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

V premoženjsko pravnih zadevah zastopa krajevno skupnost javni pravobranilec.

125. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevnih skupnosti in ga predloži zboru delegatov v obravnavo, ki ga nato dostavi krajevni organizaciji SZDL. Le-ta organizira in vodi javno razpravo.

Na podlagi sprejetih pripomb in predlogov oblikovanih v javni razpravi svet krajevnih skupnosti pripravi predlog statuta, ki ga posreduje zboru delovnih ljudi in občanov. Statut sprejme zbor delovnih ljudi in občanov. Statut krajevnih skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo dve tretjini prisotnih na zboru.

Spremembe in dopolnitve statuta krajevnih skupnosti se sprejemajo po istem postopku kot sam statut.

126. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti odločajo o vsebini in načinu zadovoljevanja ter solidarnega uresničevanja svojih določenih osebnih in skupnih potreb, interesov in nalog na področju medsebojnih odnosov v naselju, urejanja naselij in drugega prostora, otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja prosvete in kulture, telesne kulture ter rekreacije, varstva kulturnih ter zgodovinskih spomenikov, upravljanja s stanovanji in prebivanja, komunalnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjstev, varstva interesov potrošnikov in uporabnikov organizacije ljudske obrambe in družbene samozaščite, varstva naravnega okolja, upravljanja družbenega premoženja, javnega obveščanja ter drugih področij skupnega življenja in dela.

Skupne potrebe, interese in naloge na posameznih področjih skupnega življenja in dela opredeljujejo delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s statutom te skupnosti v skladu z ustavo, zakoni in tem statutom.

127. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti so dolžni prejemati letne in srednjeročne plane razvoja krajevnih skupnosti, ki so temelj združevanja sredstev za financiranje zadovoljevanja splošnih in skupnih potreb in interesov.

Ti plani morajo biti usklajeni z drugimi udeleženci planiranja tako v okviru krajevnih skupnosti, kakor tudi širše družbenopolitične skupnosti.

Sprejemanje in izvajanje planov mora temeljiti na načelu solidarnosti in enotnega razvoja posameznih krajevnih skupnosti v občini kot samoupravni in temeljni družbenopolitični skupnosti.

128. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov delovni ljudje in občani na

osnovi določil ustave SRS, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov in v skladu s sprejetimi usklajenimi letnimi in srednjeročnimi plani krajevnih skupnosti združujejo naslednja sredstva:

- sredstva iz proračuna občine za delovanje delegatskega sistema oziroma financiranje redne dejavnosti krajevnih skupnosti,

- sredstva, ki so predvidena za posamezne naloge v sprejetih srednjeročnih in letnih planih posameznih samoupravnih interesnih skupnosti,

- združena sredstva delavcev TOZD in drugih delovnih skupnosti zbrana na osnovi posebnega samoupravnega sporazuma,

- z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine,

- sredstva zbrana s samoprисpevki in drugimi oblikami prispevkov delovnih ljudi in občanov.

Merila in kriteriji za udeležbo posamezne krajevnih skupnosti na dohodku iz proračuna občine določi občinska skupščina s posebnim predpisom upošteva pri tem velikost krajevnih skupnosti in število delovnih ljudi in občanov.

129. člen

V kolikor občinska skupščina in njeni organi prenesejo iz svoje pristojnosti naloge na krajevno skupnost, je za izvrševanje le-teh dolžna zagotoviti finančna sredstva.

130. člen

Krajevna skupnost rapolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih razporeja s finančnim načrtom v skladu s svojim delovnim programom.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana.

131. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti krajevnih skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo skupne organe za opravljanje stalnih ali občasnih skupnih nalog.

S samoupravnim sporazumom se lahko več krajevnih skupnosti dogovorijo tudi za oblikovanje skupnih služb ter določijo organe za usmerjanje in nadzor nad njihovim delom.

3. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

132. člen

Z družbenimi dogovori delavci in drugi delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbeno-ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina oziroma po pooblastilu IS in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične organizacije in družbene organizacije.

133. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblašteni organi.

Udeleženci družbenega dogovora sporazumno določijo postopek za sklenitev družbenega dogovora.

Če se z družbenim dogovorom zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih se delavci po zakonu osebno izjavljajo, ga sme pooblaščen organ organizacije združenega dela skleniti, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi organizacije združenega dela, ki sklepa družbeni dogovor izjavila, da se z njim strinja.

134. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili ali k njemu pristopili, da ukrenejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje.

Udeleženec družbenega dogovora je družbenopolitično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

135. člen

Družbeni dogovor mora vsebovati določilo kdaj prične veljati.

136. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

137. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbeno-ekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premožnjakega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikata.

138. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določijo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

139. člen

Občinska skupščina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

140. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja obrtno, kmetijsko ali drugo dejavnost, oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji, oziroma če združuje svoje delo in sredstva v kmetijsko zadrugo ali v katero drugo obliko združevanja dela in sredstev.

141. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, občinski skupščini ali gospodarski zbornici.

142. člen

Sindikati ima pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov.

Sindikati sodeluje pri sklenitvi samoupravnih sporazumov, s katerimi se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

Če sindikat ne podpiše sporazuma, iz drugega odstavka tega člena, ga ima organizacija združenega dela pravico uporabljati, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če ni za spor pristojno ustavno sodišče.

143. člen

Če občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samo-

upravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Če v predpisanem roku nobena samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali občinska skupščina oziroma izvršni svet.

144. člen

Udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev.

145. člen

Pravice, obveznosti in dogovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo, ko ga določijo v sporazumu kot dan sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

146. člen

O predlogu samoupravnega sporazuma oziroma družbenega dogovora razpravljajo delovni ljudje v temeljnih oziroma drugih organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih (ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih) s področja, na katerem se sprejema.

Postopek samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja je javen.

147. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidi arbitraža ali kakšen drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

Če družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum ne predvideva arbitraže ali kakšnega drugega načina za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju dogovora oziroma sporazuma, rešuje te spore sodišče združenega dela.

148. člen

Sprejete družbene dogovore oziroma samoupravne sporazume, kjer je udeleženec občinska skupščina, se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje je dolžan poskrbeti, da je družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum, potem ko so ga vsi udeleženci po samoupravni poti sprejeli, objavljen v Uradnem listu SR Slovenije.

149. člen

Upravni organ občine, ki vodi evidenco samoupravnih splošnih aktov OZD in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini, je dolžan voditi tudi evidenco družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, kjer je udeleženec organ občine.

150. člen

Isvršni svet in pristojni organi so dolžni spremljati izvrševanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, katerih udeleženec je skupščina oziroma izvršni svet.

4. Skupščinski sistem v občini

151. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije občinske skupščine, oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

152. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo de-

la skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela,

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja,

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom,

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih. Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja, sodelujejo študenti in učenci srednjih šol po pogojih in na način, ki jih določa zakon.

Delegacijo oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

153. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

154. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije ter način izvolitve in odpoklica delegacije.

155. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanja iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih stališč z delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

156. člen

Konference delegacij oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S sporazumom o oblikovanju konference temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za

konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

157. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo v zbor občinske skupščine, se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

158. člen

Pri opravljanju svoje funkcije ima delegacija zlasti naslednje pravice in dolžnosti:

— samostojno ali skupaj z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, v skladu z zakonom in tem statutom delegira iz svojega sestava delegate v zbor občinske skupščine;

— z delegatom obravnava vprašanja, za katera je zainteresirana samoupravna organizacija oziroma skupnost, ki se obravnavajo v občinski skupščini in o katerih se odloča v tej skupščini zaradi sporazumevanja z drugimi delegati in zaradi zavzemanja stališč v skupščini;

— sodeluje prek delegatov v celotnem delu in odločanju v skupščini;

— spremlja delo skupščine in delegatov v skupščini ter obvešča samoupravno organizacijo oziroma skupnost o vprašanjih, ki se obravnavajo in o katerih se odloča v skupščini, kakor tudi o pobudah in predlogih delegacij in delegatov v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih;

— v skladu s statutom samoupravne organizacije oziroma skupnosti predlaga v obravnavo tej organizaciji oziroma skupnosti vprašanja, za katera je tako samoupravna skupnost kot delovni ljudje še posebno zainteresirana, pred odločanjem o teh vprašanjih v skupščini;

— daje prek delegatov pobude za obravnavanje posameznih vprašanj in predloge za sprejem aktov in odločitev v skupščini v skladu z zakonom oziroma statutom občine ter uresničuje druge pravice, določene s poslovnikom skupščine;

— delegacija lahko opravlja tudi druge zadeve v odnosih z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, za katere jo samoupravna organizacija oziroma skupnost pooblasti s svojim aktom.

159. člen

Zbori občinske skupščine predstavljajo konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane.

Občinska skupščina v skladu s statutom mesta in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine mesta Ljubljana skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

160. člen

Občinska skupščina predstavlja konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejš-

njega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

161. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svojega sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini ali njenih organih, svoje delegate tako, da bodo najbolje zastopali interese njene organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi delegata za posamezno sejo zbora občinske skupščine ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbora občinske skupščine.

162. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

163. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij, razmerje med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje delegatov in delegacij.

164. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora, ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

165. člen

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

166. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

167. člen

Organizacija socialistične zveze delovnega ljudstva oziroma organizacija sindikata je dolžna, da s svojo dejavnostjo prispeva, da delegati in delegacije lahko kar najbolj uspešno in odgovorno opravljajo svoje delo.

168. člen

Delegat v skupščini uživa imunitete.

Delegat v družbenopolitičnem zboru uživa imuniteto od dneva izvolitve do dneva, ko mu preneha mandat. Delegat v zboru združenega dela in v zboru krajevne skupnosti uživa imunitetno pravico od dneva, ko je določen za delegata v zboru, do dneva, ko mu ta dolžnost preneha. Ta dolžnost mu preneha tedaj, ko je namesto njega določen drugi delegat oziroma, ko je te dolžnosti razrešen.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt, ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegat, ki se zanj ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči komisija za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja ustreznega zbora proti poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soddloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu s tretjim odstavkom tega člena.

5. Zbori delavcev in zbori delovnih ljudi in občanov

169. člen

Zbor delovnih ljudi in občanov sestavljajo vsi delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju krajevne skupnosti oziroma na območju, za katero se sklicuje zbor in so stari nad 15 let.

170. člen

Delavci, drugi delovni ljudje in občani na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih:

— obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajejo pobude, predloge in mnenja za reševanje teh vprašanj,

— obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja,

— obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v občinski skupščini, skupščini mesta Ljubljane, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah, samoupravnih interesnih skupnosti ter o njih odločajo, oziroma dajejo mnenja in predloge.

— predlagajo občinski skupščini in skupščini mesta Ljubljane ter njihovim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti,

— samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oziroma krajevne skupnosti.

171. člen

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov so dolžni razpravljati o vprašanjih za katere je v tem statutu določeno, da jih občinska skupščina daje v javno razpravo in o drugih vprašanjih po sklepih občinske skupščine.

Zbor delavcev, delovnih ljudi in občanov sklicujejo: — v združenem delu predsedniki zbora delavcev ali drug pristojen organ samoupravljanja,

— v krajevni skupnosti predsedniki sveta krajevne skupnosti oziroma predsednik krajevne konference SZDL (predsednik zbora delegatov).

172. člen

Statuti oziroma drugi ustrezni samoupravni splošni akti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma krajevnih skupnosti določajo način sklica in postopek za delo zborov delavcev ter delovnih ljudi in občanov.

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo po interesnih področjih.

6. Oblike osebnega izjavljanja v občini

a) Referendum

173. člen

Občinska skupščina lahko razpiše referendum, da delovni ljudje in občani neposredno odločijo o posameznem vprašanju, da se vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta iz njene pristojnosti ali da potrdijo že sprejet odlok ali drug akt občinske skupščine.

Občinska skupščina mora razpisati referendum za sprejem odločitve o uvedbi samopriskpeva za financiranje skupnih ali splošnih družbenih potreb v občini za javno posojilo in v drugih, z zakonom določenih primerih.

174. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter zbori delavcev, delovnih ljudi in občanov.

O predlogu za razpis referenduma mora občinska skupščina odločiti v 60 dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrniti predlog za razpis.

O svoji odločitvi mora občinska skupščina obvestiti predlagatelja.

175. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj tretjina zborov delavcev v združenem delu občine, najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih na območju občine, občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva, občinski svet zveze sindikatov.

Zahteva za razpis referenduma mora biti obrazložena. V zahtevi mora biti jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma.

Občinska skupščina mora razpisati referendum v 60 dneh po prejemu zahteve za razpis.

176. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom, ki ga objavi v Uradnem listu SRS. V sklepu se določijo navedba zadeve, ki je predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

177. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo delavci, delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku območja, na katerem se izvaja referendum.

Če je referendum razpisan za sprejem odločitve o uvedbi samopriskpeva za financiranje skupnih družbenih potreb, imajo pravico glasovanja tudi delavci v združenem delu, ki še nimajo volilne pravice in stalno prebivajo na območju, na katerem se izvaja referendum.

178. člen

Odločitev na referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delavcev, delovnih ljudi in občanov, ki imajo na območju na katerem se referendum izvaja, pravico glasovanja.

Odločitev sprejeta na referendumu, se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna. Občinska skupščina eno leto po izvedbi referenduma ne more sprejeti odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma o istem vprašanju.

179. člen

Referendum v občini vodi občinska volilna komisija.

Ostala vprašanja v zvezi z referendumom uredi občinska skupščina s svojim predpisom v skladu z zakonom.

b) Podpisovanje in posebne pismene izjave

180. člen

Občinska skupščina lahko odloči, da delavci v združenem delu v občini oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejmejo odločitev o posameznem vprašanju, pomembnem za delavce v združenem delu oziroma za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma odločajo o drugih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine.

Sklep o sprejemanju odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejme občinska skupščina oziroma njen zbor, ki je po tem statutu pristojen odločati o posameznem vprašanju.

181. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v združenem delu v občini ter za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu enakopravno odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom oziroma posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini ter večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

182. člen

Delavci v združenem delu v občini s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor združenega dela.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini.

183. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o zadevah, pomembnih za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

184. člen

Glede podajanja predlogov in zahtev, odločanja o zahtevah za sprejem odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami, rokov, organov za vodenje postopka odločanja, ugotavljanja in objavljanja izida, obveznega upoštevanja sprejetih odločitev ter glede drugih vprašanj pri odločanju s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami se smiselno uporabljajo določbe tega statuta o referendumu in s sklepom o uvedbi odločajo s podpisovanjem oziroma pismenimi izjavljanjem.

c) Javne razprave

185. člen

Z javno razpravo o najvažnejših vprašanjih, pomembnih za politični, gospodarski, družbeni, kulturni ali socialni razvoj se zagotavlja neposredna in aktivna udeležba delavcev v združenem delu, delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih ter uresničevanje njihovega odločujočega vpliva v postopku priprav in sprejemanja odločitev o vprašanjih, ki imajo skupen ali splošen pomen.

186. člen

V javni razpravi sodelujejo: delavci, delovni ljudje in občani organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih, občinska skupščina in njeni organi, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani kot posamezniki.

187. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

- sprememb in dopolnitev statuta občine,
- družbenih planov,
- kmetijsko prostorskih planov,
- generalni urbanistični plan,
- proračun občine,
- predpisov, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom izredne materialne obveznosti,
- razpisa občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov, oziroma aktov, za katere to določa zakon.

188. člen

Vprašanja, ki so predmet javne razprave, se obravnavajo: na zborih delavcev, zborih delovnih ljudi in občanov, v samoupravnih organih, v delegacijah in konferencah delegacij, na javnih tribunah, zborih potrošnikov in porabnikov določenih dobrin in drugih storitev, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih, v zborih in organih občinske skupščine, ter na druge načine, predvidene v statutih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

189. člen

Predlagatelj, oziroma organ, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne sprejme,
- ob sprejemu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti,
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

V. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

190. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi tega statuta, ustave SRS in zakonov.

191. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, prostorsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine.

Občinska skupščina:

- sprejema statut občine;
- odloča o spremembi statuta občine in daje soglasje k statutu mesta Ljubljane;
- določa cilje in smer razvoja občine;

- sprejema družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;

- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakoni;

- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;

- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;

- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;

- razpisuje občinski referendum in sklepe v drugih oblikah osebnega izjavljanja;

- skrbi za izvajanje začrtane politike, predpisov in drugih splošnih aktov in določa izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;

- razpisuje samoprispevek oziroma javno posojilo;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;

- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine, ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;

- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila;

- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;

- uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;

- sprejemačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;

- ustanavlja organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije;

- voli in razrešuje predsednika in podpredsednika občinske skupščine;

- voli in razrešuje predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta občinske skupščine;

- imenuje in razrešuje predstojnike občinskih upravnih organov;

- imenuje in razrešuje sekretarja občinske skupščine;

- imenuje in razrešuje individualne poslovodne organe, ki jih določa zakon;

- imenuje in razrešuje občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja;

- imenuje predsednika in člane stalnih in začasnih delovnih teles občinske skupščine;

- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev, ki jih določa zakon;

- voli in razrešuje sodnike rednih in samoupravnih sodišč.

- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu in po drugih predpisih in s tem statutom;

192. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delavcem v organizacijah združenega dela ter drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom ali drugimi oblikami osebnega izjavljanja.

2. Sestava

193. člen

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

Občinska skupščina določa sestavo zborov z odlokom ob razpisu volitev za novo skupščino.

3. Pristojnosti in delo zborov

194. člen

Zbor združenega dela odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanjih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma občini.

Družbenopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanjih uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

195. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno oziroma skupaj, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

196. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

ODLOČAJO:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta občine
- o uvedbi postopka za spremembo statuta mesta
- o razpisu referendumu
- o uvedbi samoprispevka in uvedbi javnega posojila
- o podelitvi domicila
- o pobratenju z drugimi občinami in mesti

DAJEJO SOGLASJE:

- k sprejetju in spremembi statuta mesta Ljubljane
- k družbenemu planu mesta
- k dolgoročnemu in srednjeročnemu programu gospodarskega in družbenega razvoja mesta
- k dolgoročnemu in srednjeročnemu programu razvoja posameznih dejavnosti
- k regionalnemu prostorskemu planu ljubljanske regije
- k generalnemu urbanističnemu programu
- k predpisom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča
- k predpisom o prispevkih, katere v mestu plačujejo TOZD in druge delovne skupnosti ter občani mesta Ljubljane

SPREJEMAJO:

- statut občine
- spremembe statuta občine
- poslovnik občinske skupščine
- družbeni plan občine
- družbeni plan razvoja ljubljanske regije

SPREJEMAJO ODLOKE IN DRUGE SPLOŠNE AKTE, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, programe dolgoročnega razvoja in družbeni plan občine ter akte o tekoči družbenoekonomski politiki;

— uresničevanje z družbenimi plani začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka;

— zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov;

— skrb za udeležence NOV;

— ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozagotovo v občini;

— družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine;

— pristojnost in delo izvršnega sveta občinske skupščine;

— vprašanja s področja kadrovske politike;

— pristojnost, organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine;

— ustanavljanje in organizacijo občinskih organov in njihovih služb;

— razpis občinskega posojila ter uvedbo občinskega samoprispevka;

— občinski referendum;

— priznanja in nagrade občine;

— ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles vseh zborov skupščine (oz. občinske skupščine).

ZADRŽUJEJO IZVRŠITEV SPLOŠNEGA AKTA najvišjega organa samoupravljanja v OZD oziroma krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča ali sodišča združenega dela, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta.

VOLIJO IN RAZREŠUJEJO:

— predsednika in podpredsednika občinske skupščine

— predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta

— člane predsedstva republike

— predsednika in sodnike občinskega sodišča

— predsednika in sodnike sodišča združenega dela

— glasujejo o listi kandidatov za delegate v zvezni zbor SFRJ.

IMENUJEJO IN RAZREŠUJEJO:

— družbenega pravobranilca samoupravljanja,

— sekretarja občinske skupščine,

— predstojnike občinskih upravnih organov in drugih služb, če je to predpisano z zakonom ali odlokom občinske skupščine,

— individualne poslovodne organe organizacij posebnega družbenega pomena, če je tako določeno z zakonom,

— člane organov upravljanja samoupravnih organizacij in skupnosti, če je tako določeno z zakonom ali drugim aktom občinske skupščine,

— predsednike in člane stalnih komisij in drugih stalnih in občasnih delovnih teles občinske skupščine.

DAJEJO SOGLASJE K IMENOVANJU:

— individualnih poslovodnih organov organizacij posebnega družbenega pomena (šole, VVZ, itd.), če tako določa zakon,

— vodijo strokovne službe posameznih SIS oz. imenovanje vodij skupnih služb samoupravnih interesnih skupnosti.

DOLOČAJO DELEGATE:

— za zbor občin skupščine SR Slovenije,

— za skupščino skupnosti slovenskih občin,

— za skupščino skupnosti občin ljubljanske regije,

— za zbor občin skupščine mesta Ljubljane.

197. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

— sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine, opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna,

— sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skup-

nosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu za to ni pristojen posamezen zbor,

— odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini,

— sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin,

— odločata o vključitvi občine v skupnosti občin,

— odločata o ukrepih za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja,

— odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,

— dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,

— opravljata družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,

— sprejemata začasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti,

— odločata o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, organizacij in služb,

— odpravljata in razveljavljata predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,

— uresničujeta družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata mnenja in predloge organov, ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,

— odločata o vseh vprašanjih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi in kmetijskimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora (oziroma v pristojnosti skupščine mesta Ljubljana),

— potrjujeta samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon,

— sprejemata predpise o ugotavljanju javnega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti,

— odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanjih ne odločajo sami,

— odločata o vprašanjih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov,

— odločata o višini prispevka za zagotovitev potrebnih sredstev za normalno delovanje in za zagotavljanje solidarnosti za obdobje enega leta, v kolikor posamezna SIS ni sposobna samoupravno zagotoviti normalno delovanje na svojem območju,

— odločata o uvedbi solidarnega združevanja sredstev v občini,

— ustanavljata OZD ter druge organizacije kadar je po zakonu ustanovitelj občinska skupščina,

— sklepata o pričetku postopka redne likvidacije OZD,

— opravljata druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno, oziroma na katere ni pristojen posamezen zbor.

198. člen

Družbenopolitični zbor sprejema stališča:

— v zadevah, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti in varstvo svoboščin in pravic človeka in občana in sicer na:

— družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnike,

— medsebojna razmerja v združenem delu,

— družbenoekonomski položaj in združevanje kmetov,

— samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov,

— odvetniško in drugo pravno pomoč,

— združevanje občanov, javne shode in prireditve,

— vprašanja verskih skupnosti,

— splošna vprašanja informiranja v občini in na splošne pogoje javnega obveščanja,

— druge zadeve, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstvo svoboščin človeka in občana.

199. člen

Zbor združenega dela samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

— stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij,

— medsebojna razmerja v združenem delu,

— varstvo pri delu,

— samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,

— predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepih in sklepkih,

— samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in družbenih področjih,

— obvezno združevanje organizacij združenega dela v poslovne skupnosti,

— usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov,

— druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora,

— določa listo za izvolitev članov disciplinske komisije, ki so izven temeljnih organizacij združenega dela.

Zbor združenega dela samostojno sprejme odlok o tem, katere delegacije se združujejo v konferenco delegacij zaradi pošiljanja delegatov v zbor združenega dela in odloča skladno z zakonom sam ali skupaj z zbori združenega dela drugih občinskih skupščin delegata za zasedanje zbora združenega dela skupščine SR Slovenije.

Zbor daje tudi soglasje k statusnim spremembam za tiste organizacije, ki opravljajo zadeve posebnega družbenega pomena ali za dajanje soglasja pooblasti drug organ.

200. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če jo ne sprejeme zbor združenega dela.

201. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno v skladu z njegovo pristojnostjo:

— sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih,

— obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,

— določa kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini,

— obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,

— obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter upo-

rabe mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge,

— obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine,

— obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja občinskih cest in prometa na njih,

— spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja,

— sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti,

— obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

202. člen

Skupščina samoupravnih interesnih skupnosti občine na področjih vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena,

— določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti,

— sprejemajo plane in programe razvoja in dejavnosti na področju posamezne samoupravne interesne skupnosti,

— obravnavajo letni plan razvoja dejavnosti v posamezni SIS,

— odločajo o ustanavljanju samoupravnih organizacij, ki delujejo na področju posamezne SIS,

— odločajo o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

202. a člen

Pristojni zbori občinske skupščine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno uredijo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanjih ne odloči, ter samostojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe nasproti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pod pogoji, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov nasproti organizacijam združenega dela.

203. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

— volijo in odpokličejo delegate za zbor občin skupščine SR Slovenije,

— volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije,

— odločajo o pobratenjih z drugimi občinami in mesti,

— sklepanje o odloku o začasnih ukrepih v skladu 262. člena statuta,

— opravljajo druge zadeve, če tak določa zakon ali ta statut.

204. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

Če pristojni zbor oziroma pristojna zbora s takim stališčem oziroma predlogom ne soglašata, je lahko zakon ali drug akt, na katerega se tako stališče oziroma predlog nanaša, sprejet šele, ko se opravi postopek, določen s poslovnikom Skupščine občine, po katerem raz-

pravljata o spornem vprašanju pristojni zbor oziroma pristojna zbora in zbor, ki je dal stališče oziroma predlog.

205. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih in drugih organov oziroma organizacij in skupnosti.

206. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

Vsak zbor je na svojem delovnem področju pri odločanju samostojen.

Vsak zbor se samostojno konstituira in organizira ter v ta namen samostojno:

— odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na seji zbora,

— odloča o mandatno-imunitetnih vprašanjih delegatov v zboru,

— voli izmed delegatov v zboru predsednika in podpredsednika zbora in ju razrešuje,

— imenuje in razrešuje tajnika zbora,

— ustanavlja svoje odbore, komisije in druga delovna telesa, ki jim določa področje dela in odloča o njihovi sestavi,

— sprejema program svojega dela.

207. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen, če se z zakoni ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovnikom tako sklene, se glasuje tajno.

208. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, faze postopka za sprejemanje predpisov in drugih aktov glede na doseženo stopnjo soglasja, način usklajevanja stališč in preverjanje stopnje soglasja, natančneje določa delovna področja zborov, soodločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo občinske skupščine in njenih zborov pomembne zadeve.

4. Predsednik, podpredsednik in predsedniki zborov

209. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov.

Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednika s tajnim glasovanjem izmed delegatov v zboru občinske skupščine, na predlog občinske konference SZDL po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati za predsednika in podpredsednike so izvoljeni, če so dobili najmanj 2/3 glasov vsakega zbora.

Predsednik in podpredsedniki se volijo za 4 leta in ne morejo biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljeni za to dolžnost.

210. člen

Predsednik občinske skupščine:

— predstavlja občinsko skupščino,

— sklicuje in vodi skupne seje vseh zborov skupščine,

— daje pobudo za obravnavo posameznih vprašanj s samostojnega oziroma enakopravnega delovnega področja zborov ter skrbi za usklajevanje njihovega dela,

— skrbi za izvajanje poslovnika o delu občinske skupščine,

— skrbi za javnost dela skupščine in za uveljavljanje pravic delegatov v zvezi z opravljanjem njihove funkcije v skupščini.

— podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejme občinska skupščina oziroma dva ali več zborov,

— opravlja druge zadeve, ki so mu dane z ustavo, zakonom, statutom, poslovnikom in drugimi predpisi,

— predsednik skupščine lahko sklicuje seje posameznih delovnih teles skupščine (komisije, odbori), če tega ne store njihovi predsedniki.

211. člen

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče skupno zasedanje zborov na katerem zbori obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zboro in kjer enakopravno odločajo.

212. člen

Podpredsedniki skupščine pomagajo predsedniku pri delu in opravljajo v dogovoru z njim posamezne zadeve iz njegovega delovnega področja.

Če je predsednik skupščine zadržan, določi enega izmed podpredsednikov, da ga nadomešča. Če predsednik skupščine ne more določiti, kateri podpredsednik naj ga nadomešča, odloči o tem predsedstvo skupščine.

213. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor z večino glasov izmed vseh delegatov zbora na predlog občinske konference SZDL.

Vsak zbor občinske skupščine lahko izvoli izmed delegatov zbora tudi namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je ta zadržan.

214. člen

Predsednik zbora predstavlja zbor, sklicuje in vodi njegove seje, skrbi, da zbor posluje po poslovniku skupščine občine, podpisuje predpise in druge akte, ki jih samostojno sprejme zbor, in opravlja druge zadeve, ki so mu dane s statutom, poslovnikom in z drugimi predpisi.

215. člen

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo zbora, če to zahteva predsednik občinske skupščine, izvršni svet občinske skupščine ali najmanj petina delegatov zbora. Če predsednik zbora ne skliče seje zbora, ki bi jo po tem statutu moral sklicati, jo lahko skliče skupina desetih delegatov ali predsednik občinske skupščine.

216. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali za predsednika ali podpredsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo v tem primeru nima pravice glasovati.

217. člen

Predsednik skupščine, podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov sestavljajo predsedstvo skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje predsednik izvršnega sveta in sekretar skupščine.

218. člen

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti občine, kadar predsedstvo skupščine razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine lahko sodelujejo tudi funkcionarji v skupščini in njenih organih, ki jih določi predsedstvo skupščine.

Na sejo predsedstva skupščine se lahko povabijo predstavniki družbeno-političnih organizacij v občini.

219. člen

Predsedstvo skupščine:

— obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti,

— skrbi za sodelovanje s skupščino mesta Ljubljana, Skupščino SR Slovenije in skupščinami skupnosti občin,

— skrbi za sodelovanje občinske skupščine z družbeno-političnimi organizacijami, samoupravnimi interesnimi skupnostmi v občini, organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini,

— skrbi za izvajanje poslovnika o delu skupščine, razlaga določbe poslovnika,

— usklajuje delo zborov skupščine in predlaga rešitve, če se zbori ne morejo sporazumeti glede načina in rokov za obravnavo zadev, o katerih odločajo enakopravno ali glede opravljanja drugih zadev, ki imajo skupen pomen za zboro,

— spremlja delo delovnih teles skupščine in obravnava z njihovimi predsedniki zadeve, ki so v zvezi z delom teh teles,

— predlaga višino sredstev, ki naj bodo v predlogu proračuna občine zagotovljena za delo skupščine in sekretariata skupščine,

— predlaga zborom skupščine akt o organizaciji sekretariata skupščine,

— sodeluje pri pripravi predloga programov dela skupščine in njenih zborov,

— predlaga zborom katerim zadevam je treba pri obravnavanju dati prednost,

— zahteva od izvršnega sveta in delovnih teles skupščine, da ustrezno dopolnijo gradivo za seje zborov občinske skupščine, opravlja druge zadeve, določene s poslovnikom za delo skupščine.

220. člen

Predsedstvo skupščine dela na sejah.

Za organiziranje in pripravljanje sej predsedstva skrbi predsednik skupščine.

Sekretar skupščine pomaga predsedniku skupščine pri organiziranju in pripravljanju sej predsedstva skupščine, skrbi za zapisnike teh sej in za izvajanje sklepov predsedstva skupščine.

Sekretar skupščine

221. člen

Za opravljanje strokovnih ter organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delovanjem občinske skupščine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij ima občinska skupščina sekretariat skupščine.

Sekretariat skupščine vodi sekretar skupščine, ki ga imenuje občinska skupščina in za svoje delo in delo sekretariata skupščine odgovoren občinski skupščini.

222. člen

Organizacijo in delovno področje sekretariata skupščine določi občinska skupščina z odlokom na predlog predsedstva skupščine.

5. Delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov

223. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za proučevanje sistemskih vprašanj, predlogov, predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina in njeni zbori in za preučevanje drugih vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine ter odločajo v okviru danih pristojnosti.

224. člen

Občinska skupščina ima naslednja stalna delovna telesa:

— svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,

— komisijo za družbeno nadzorstvo,

— komisijo za prošnje in pritožbe,

— komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV,

— komisijo za volitve in imenovanja,

— komisijo za odlikovanja,

- statutarno komisijo,
- normativno-pravno komisijo,
- odbor za družbeno-politični sistem,
- odbor za urbanizem, stanovanjsko in komunalno gospodarstvo,
- odbor za finance in proračun,
- odbor za družbeno-ekonomske odnose,
- odbor za družbeno-ekonomski razvoj.

225. člen

Sestavo, naloge in način dela komisij in odborov ter drugih delovnih teles določi občinska skupščina z odlokom.

226. člen

Z odlokom ali drugim aktom lahko občinska skupščina ali njen zbor ustanovi tudi druga stalna ali občasna delovna telesa in določi njihovo sestavo in delovno področje.

227. člen

Komisija in druga delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov imajo 3 do 15 članov.

Predsednika in večino članov komisij in drugih delovnih teles imenuje občinska skupščina oziroma njen zbor izmed delegatov, druge člane pa po predlogu družbeno-političnih in drugih organizacij v občini.

228. člen

Vsak zbor občinske skupščine samostojno odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na zasedanju zbora in o imunitetnih vprašanih delegatov.

Vsak zbor ima 3-člansko komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

Sestavo, naloge in način dela mandatno-imunitetnih komisij določa poslovnik za delo skupščine oziroma zborov.

VI. IZVRŠNI SVET

229. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbeno-ekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine, za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov predvsem za to, da vsak na svojem področju izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbeno-političnih skupnosti, ter izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov obč. skupščine in organov širše družbeno-politične skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, statutu občine in odloku o izvršnem svetu.

230. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni svet:

- skrbi za izvajanje politike občinske skupščine,
- skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbeno-političnih skupnosti; proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti,
- predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov,
- daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblaščenil predlagatelji,

- izvršuje občinski proračun,
- izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov,
- skrbi za izvajanje sklepov občinske skupščine s področja družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev,

— skrbi za izvajanje politike ljudske obrambe in za izvrševanje obrambnih priprav v občini,

— določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte svoje dejavnosti za delo v vojni,

— usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,

— odloča v sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi,

— predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov,

— daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,

— ustanavlja odbore, komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti,

— ustanavlja občinske enote civilne zaščite in imenuje občinski štab za civilno zaščito,

— opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom in statutom občine.

Izvršni svet v okviru svoje funkcije opravlja še druge naloge, na podlagi predpisa in pooblastil občinske skupščine.

231. člen

Izvršni svet lahko sklepa družbene dogovore, dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvajajo v odlokih, v družbenem planu in na drug način izražena politika, ki jo je določila občinska skupščina in druge družbene dogovore, za katere ga pooblasti občinska skupščina.

232. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti in v okviru svoje odgovornosti občinski skupščini, za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini, sodeluje izvršni svet z občinskimi družbeno-političnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela.

233. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, en ali več podpredsednikov in določeno število članov, ki jih voli občinska skupščina.

Število podpredsednikov in članov izvršnega sveta določil občinska skupščina.

Občinska konferenca SZDL predlaga kandidata za predsednika izvršnega sveta po prej upravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidate za podpredsednike in člane izvršnega sveta predlaga kandidat — predsednik izvršnega sveta po poprejšnjem mnenju občinske konference SZDL.

Skupščina občine voli predsednika, podpredsednika in ostale člane izvršnega sveta za 4 leta in so lahko ponovno izvoljeni še za 4 leta.

Člani izvršnega sveta so lahko tudi predstojniki upravnih organov.

Član izvršnega sveta ne more biti hkrati tudi član delegacije, kakor tudi ne individualni poslovodni organ v TOZD ali OZD.

234. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in usklajuje delo v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi ter spremlja in skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

235. člen

Izvršni svet obravnava in odloča o vprašanih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina vseh članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

236. člen

Izvršni svet poroča in obvešča občinsko skupščino oziroma posamezne zbere občinske skupščine o stanju in problemih na vseh področjih družbenega življenja v občini. Izvršni svet jih obvešča tudi o izvrševanju zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov. Izvršni svet predlaga občinski skupščini oziroma posameznim zborom tudi oblikovanje politike do določenih vprašanj ter sprejem potrebnih odlokov in drugih splošnih aktov.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

Člani izvršnega sveta, predstojniki upravnih organov izvršujejo sklepe izvršnega sveta, o njih obveščajo delavce v upravnem organu, ki jih vodijo ter skrbijo, da se sklepi izvršnega sveta pravočasno, pravilno in učinkovito izvajajo.

237. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanih iz področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

238. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanih iz njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dati.

239. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih splošnih aktov za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih, samoupravnih, družbeno-ekonomskih odnosov in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter udeleževati se obravnavanja in odločanja o vseh vprašanih, o katerih odloča izvršni svet.

240. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega sprejem se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega sprejem predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

O vprašanih zaupnice izvršnemu svetu mora obravnavati občinska skupščina.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

241. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma njegov član ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

242. člen

Če odstopi predsednik izvršnega sveta, če izvršni svet kolektivno odstopi, ali če mu je bila izglasovana nezaupnica, opravlja izvršni svet svojo funkcijo do izvolitve novega izvršnega sveta.

242. a člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloča svet.

243. člen

Občinska skupščina z odlokom natančneje določi delovno področje izvršnega sveta, način dela izvršnega sveta, razmerje izvršnega sveta do občinske skupščine in njenih organov, upravnih organov in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanavljanje strokovnih služb pri izvršnem svetu in druga vprašanja pomembna za delovanje izvršnega sveta.

VII. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

244. člen

Upravni organi občine opravljajo upravne naloge iz občinske pristojnosti na upravnem področju, za katere so ustanovljeni.

Upravni organi izvajajo politiko, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbeno-političnih skupnosti, izvršujejo zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter organov širših družbenopolitičnih skupnosti in zagotavljajo njihovo izvrševanje.

Upravni organi odgovarjajo za stanje in spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katere so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakona in drugih predpisov, ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini.

Upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov in teles občinske skupščine.

Upravni organi odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise, izdajajo upravne akte ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov.

Občinski upravni organi opravljajo vse zadeve, ki jih določajo ustava in zakoni, razen tistih za katere se v občini dogovore, da jih poverijo mestu.

245. člen

Upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati se v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbeno-političnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

246. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihove pristojnosti in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic, obveznosti in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter

dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

247. člen

Upravne organe, njihovo delovno področje in organizacijo in kdo določi njihovo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

248. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvrševanje upravnih in drugih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

249. člen

Predstojnik upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in izvršnega sveta osebno odgovoren občinski skupščini in izvršnemu svetu.

250. člen

Posamezne upravne orgne vodijo predstojniki, ki jih imenuje na predlog predsednika izvršnega sveta občinska skupščina.

251. člen

Predstojnik upravnega organa je dolžan poročati občinski skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora, izvršnega sveta in njihovih delovnih teles mora dajati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegatov na seji skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovor.

252. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

253. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračuna sredstva za delo občinskih upravnih in drugih občinskih organov glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

254. člen

Z odlokom občinske skupščine izdanim na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbeno-politične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

VIII. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

255. člen

Občinska skupščina sprejema odloke, družbeni plan, proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna občine, priporočila, stališča in sklepe in daje obvezne razlage odlokom.

256. člen

Sprejem odloka ali drugega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisija občinske skupščine oziroma zbora in samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem odloka ali drugega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

257. člen

Predlagatelj odlokov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oziroma drugega akta drug pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Občinska skupščina je pred sprejetjem takega akta dolžna obravnavati mnenje izvršnega sveta.

258. člen

Odloke sprejema občinska skupščina v dvofaznem ali enofaznem postopku.

Občinska skupščina sprejema v dvofaznem postopku odloke in druge akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali če jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za sprejemanje odlokov v začasnih ukrepih.

259. člen

Odlok ali drug akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh delegatov tega zbora.

260. člen

Odlok ali drug akt pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti oziroma h kateremu je po tem statutu družbeno-politični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori ali zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu oziroma v skladu s stališči družbeno-političnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah sporne vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga predpisa ali drugega akta ali če predlog predpisa oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbeno-političnega zbora, postavijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za usklajevanje spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

261. člen

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih in izdela predlog takšnega odloka, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno

opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odlok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oziroma zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloke o začasnih ukrepih v enakem besedilu lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov. Zbori na skupni seji veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odlok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdalj eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet, se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

262. člen

Vse druge akte, razen odlokov in drugih splošnih aktov sprejemajo občinska skupščina in njeni organi z večino glasov navzočih delegatov, oziroma članov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

263. člen

Postopek za sprejemanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine in njenih organov se natančneje določi s poslovnikom.

264. člen

Odloki in drugi splošni akti se objavijo v Uradnem listu SR Slovenije in začno veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov, se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporabljajo za čas, za katerega veljata družbeni plan oziroma proračun.

265. člen

Odlok ali drug splošni akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v odloku ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

IX. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

266. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbeno-političnih organizacij in društev je javno.

267. člen

Občinska skupščina, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delavcev, delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delavce, delovne ljudi in občane o dohodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

268. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delavce, delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, prek interesnih glasil, občinskega glasila in prek drugih sredstev javnega obveščanja.

269. člen

O delu občinske skupščine obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, o delu izvršnega sveta predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

270. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblašene za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

271. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objavljati:

- podatki iz občinskega obrambnega načrta,
- podatki iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- podatki o organizaciji civilne zaščite,
- podatki o orožju, opremi in objektih ljudske obrambe,
- drugi podatki, za katere tako sklene občinska skupščina.

272. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

273. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

X. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

274. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij po družbenim nadzorstvom.

275. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

276. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti in ocene njegovega dela, lahko občinska skupščina funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije.

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev podrobneje določa poslovnik.

277. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbeno-politične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in imenovanih delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

278. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XI. SODELOVANJE OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN DRUGIMI ORGANIZACIJAMI

279. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina Ljubljana-Siška z mestom Ljubljana, drugimi občinami, s SR Slovenijo ter drugimi organizacijami in skupnostmi v skladu z ustavo, tem statutom, statutom mesta Ljubljana, drugimi predpisi ter sklenjenimi družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbeno-političnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skupnostmi spodbujajo in uresničujejo občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbeno-politične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

280. člen

Pri uresničevanju svojih pravic obveznosti v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom občinska skupščina sodeluje s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi družbeno-političnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

1. Sodelovanje občine z mestom Ljubljana

281. člen

Zaradi uresničevanja skupnih interesov ter pravic in dolžnosti, ki so skupnega pomena za delavce, delovne ljudi in občane na območju mesta Ljubljana, je občina Ljubljana-Siška združena z občinami Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Moste-Polje, Ljubljana-Center in Ljubljana-Vič-Rudnik v posebno družbeno-politično skupnost — mesto Ljubljana.

Skupni interesi ter pravice in dolžnosti, ki jih delavci, delovni ljudje in občani uresničujejo v mestu Ljubljana kot posebni družbeno-politični skupnosti, so določene v statutu mesta Ljubljana, ki ga kot skupni dogovor združenih občin po javni razpravi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih sprejme skupščina mesta Ljubljana v soglasju z občinskimi skupščinami na območju mesta Ljubljana.

282. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo pri izvrševanju pravic in dolžnosti občine s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi.

Pri uresničevanju tega sodelovanja občinska skupščina in njeni organi zlasti:

— izmenjujejo mnenja, predloge in stališča pri obravnavanju zadev z vseh področij družbenega življenja ter tako zagotavljajo enotno in usklajeno politiko ter enoten in usklajen razvoj v mestu in občini,

— predlagajo obravnavanje vprašanj iz pristojnosti mesta Ljubljana ter sprejem odločkov in drugih splošnih aktov,

— sodelujejo pri oblikovanju programov dela skupščine mesta Ljubljana in njenih organov.

— dajejo soglasje k dolgoročnemu in srednjeročnemu programu gospodarskega in družbenega razvoja mesta in razvoju posameznih dejavnosti, regionalnemu prostorskemu planu ljubljanske regije, generalnemu urbanističnemu programu, predpisom o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča in predpisom o prispevkih katere v mestu plačujejo TOZD in druge delovne skupnosti ter občani mesta Ljubljane.

Za reševanje vprašanj, pomembnih za občino in mesto, sodelujejo občinska skupščina in njeni organi s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi tudi tako, da ustanavljajo skupne organe in organizacije, združujejo sredstva, organizirajo in izvajajo skupne dejavnosti za reševanje posameznih vprašanj ter razvijajo druge oblike sodelovanja.

2. Sodelovanje občine s SR Slovenijo

283. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo s skupščino SR Slovenije in njenimi organi, izmenjujejo mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko, ter dajejo predloge, mnenja in stališča o predlogih aktov in o vprašanjih, ki jih obravnava republiška skupščina.

Občinska skupščina sodeluje s skupščino SR Slovenije tako, da v skladu z ustavo in zakonom samostojno ali sporazumno s skupščinami drugih občin pošilja delegate v zbor občin zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina predstavlja stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

XII. MEDOBČINSKO SODELOVANJE

284. člen

Občina Ljubljana-Siška sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen skupaj z njimi ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo in sklepajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi med delovnimi ljudmi in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

285. člen

Zaradi utrjevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, negovanja vrednot socialistične revolucije, razvijanja socialistične samoupravne družbe in zaradi potrebe po razvijanju medsebojnega sodelovanja na družbeno-političnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih družbenega življenja, občina Ljubljana-Siška sprejema listino o pobratenuju z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji.

Listino o pobratenuju sprejme v imenu občine občinska skupščina.

Z listino o pobratenuju občini določita tudi program medsebojnega sodelovanja oziroma način sprejemanja programa sodelovanja.

286. člen

V skladu s sprejeto zunanjo politiko Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki temelji na načelih neuvršenosti, aktivne miroljubne koeksistence, nevmešavanja v notranje zadeve in na prizadevanjih za svetovni mir, sodeluje občina Ljubljana-Siška z mesti in organizacijami v tujini.

XIII. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

287. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti družbeno-politične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

288. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

289. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi statutarna komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda statutarna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

290. člen

Posamezne določbe statuta se zaradi uresničevanja statuta lahko razčlenijo in dopolnijo tudi s statutarnim odlokom. Statutarni odlok se sprejme po enakem postopku in ima enako veljavo kot spremembe statuta.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

291. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih morajo po določilih tega statuta izdati občinska skupščina in njeni organi, morajo biti sprejeti v roku 6 mesecev.

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s statutom usklajeni tudi dosedanji predpisi občinske skupščine in njenih organov.

292. člen

Delovna telesa občinske skupščine nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječih predpisih občinske skupščine.

Upravni organi nadaljujejo v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječem odloku občinske skupščine.

293. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Ljubljana-Siška, ki ga je sprejela občinska skupščina na seji dne 4. III. 1974 in je objavljen v Uradnem listu SRS št. 12/74.

294. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

BELEŽKE:

Izhaja od leta 1964 namesto Občinskih razgledov, ki jih je leta 1961 začel izdajati občinski odbor SZDL Ljubljana-Siška — Naslov: »Javna tribuna«, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, soba 405 — Tisk AERO, kemična, grafična in papirna industrija, Celje — Po mnenju sekretariata za informacije Izvršnega sveta SRS št. 421/1/72 z dne 7. II. 1974 je Javna tribuna oproščena prometnega davka.